

UZASADNIENIE

Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie katalogu odpadów stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), zwanej dalej „u.o.”.

Celem wydania nowego rozporządzenia, które zastąpi obowiązujące rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10), jest dostosowanie krajowego katalogu odpadów do decyzji delegowanej Komisji (UE) 2025/934 z dnia 5 marca 2025 r. zmieniającej decyzję 2000/532/WE w odniesieniu do aktualizacji wykazu odpadów w zakresie odpadów związanych z bateriami (Dz. Urz. UE L z 2025 r. str. 934).

W pozostałym zakresie projektowane rozporządzenie stanowi kontynuację rozwiązań przyjętych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10) i w sposób analogiczny określa katalog odpadów ze wskazaniem odpadów niebezpiecznych.

Projektowane zmiany dotyczą przede wszystkim uszczegółowienia i uporządkowania klasyfikacji odpadów związanych z bateriami, m.in. zostaną wprowadzone pozycje uwzględniające strumień pochodzenia baterii czy frakcji z ich recyklingu. Wprowadzenie nowych kodów odpadów (zgodnych z decyzją delegowaną Komisji (UE) 2025/934) umożliwi odzwierciedlenie pochodzenia, składu i etapu przetwarzania odpadów w postaci baterii. Zmiany obejmują dodanie i doprecyzowanie klasyfikacji odpadów w postaci zużytych baterii (w szczególności kodów 10 08 21–26, 19 02 12–13, 20 01 42–44, a także całej podgrupy 16 06 i grupy 19 14), a także wykreślenie niektórych kodów odpadów (19 02 11, 20 01 33* i 20 01 34). Projektowane zmiany koncentrują się w szczególności na:

- kompleksowej przebudowie podgrupy 16 06 „Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania baterii”, poprzez wprowadzenie bardziej szczegółowego podziału uwzględniającego różne strumienie odpadów bateryjnych (m.in. litowych, sodowych, niklowych, cynkowych);
- doprecyzowaniu klasyfikacji odpadów w grupie 09 „Odpady z przemysłu fotograficznego”, w zakresie jednorazowych aparatów fotograficznych zawierających baterie;
- rozszerzeniu grupy 10 „Odpady z procesów termicznych” o nowe rodzaje odpadów

obejmujące zużle powstające podczas recyklingu zużytych baterii, m.in. litowych i niklowych;

- wprowadzeniu nowych kodów odpadów dla kluczowych frakcji pośrednich powstających w procesach termicznego lub mechanicznego przetwarzania zużytych baterii oraz odpadów z produkcji baterii;
- zmianach w grupie 19 „Odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych”, a także dostosowaniu grupy 20 „Odpady komunalne, łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie”, w zakresie selektywnej zbiórki zużytych baterii.

Jednocześnie w związku z wprowadzeniem nowych kodów i rodzajów odpadów dotyczących zużytych baterii powstaje potrzeba zachowania ciągłości funkcjonowania istniejących zakładów zajmujących się gospodarką zużytymi bateriami i akumulatorami oraz odpadami powstałymi z ich przetworzenia. W celu zapewnienia płynnego przejścia z dotychczasowego katalogu odpadów do nowego katalogu odpadów, uwzględniającego zmiany wprowadzone na poziomie Unii Europejskiej w zakresie klasyfikacji odpadów związanych z bateriami, projekt rozporządzenia przewiduje tabelę korelacji pomiędzy dotychczas obowiązującymi kodami odpadów a nowymi kodami wprowadzanymi decyzją Komisji (UE) 2025/934. Ponadto projekt zawiera przepisy przejściowe, które mają ułatwić podmiotom dostosowanie się do przepisów projektowanego rozporządzenia.

Tabela korelacji stanowi załącznik nr 2 do projektowanego rozporządzenia. Ma ona na celu określenie, jakiemu nowemu kodowi odpowiada kod dotychczasowy albo odwrotnie. W konsekwencji możliwe będzie zachowanie ciągłości decyzji administracyjnych odwołujących się do kodów i rodzajów odpadów, w tym decyzji dotyczących gospodarki odpadami.

Jednocześnie, jeżeli przepisy projektowanego rozporządzenia odnoszą się do decyzji administracyjnych odwołujących się do kodów i rodzajów odpadów, należy przez to rozumieć wszystkie decyzje administracyjne, których treść odwołuje się do kodów lub rodzajów odpadów, niezależnie od podstawy prawnej ich wydania.

Celem tego sformułowania jest zapewnienie ciągłości stosowania decyzji administracyjnych, w których posłużono się kodami lub rodzajami odpadów określonymi na podstawie dotychczasowych przepisów. Projektowany przepis ma nie ograniczać stosowania przepisów wyłącznie do decyzji administracyjnych dotyczących gospodarki

odpadami, lecz obejmować również inne decyzje administracyjne, jeżeli ich treść odwołuje się do kodów odpadów.

Tabela korelacji będzie miała zatem zastosowanie zarówno do decyzji administracyjnych z zakresu gospodarki odpadami, tj. do zezwoleń na zbieranie odpadów lub zezwoleń na przetwarzanie odpadów, pozwoleń na wytwarzanie odpadów uwzględniających zbieranie lub przetwarzanie odpadów lub pozwoleń zintegrowanych uwzględniających zbieranie lub przetwarzanie odpadów, jak również do innych decyzji administracyjnych. Wśród innych decyzji administracyjnych można wskazać m.in. decyzje wydawane na podstawie art. 26 u.o. (nakazujące usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania), jak również decyzje wydawane na podstawie art. 26a u.o. (konieczność niezwłocznego usunięcia odpadów i gospodarowania nimi w przypadku wystąpienia zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi lub środowiska).

Ponadto można wskazać także decyzje zatwierdzające instrukcję prowadzenia składowiska odpadów, decyzje dotyczące zamknięcia składowiska odpadów albo jego wydzielonej części, decyzje wydawane w sprawach transgranicznego przemieszczania odpadów, decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach, o ile w ich treści wskazano kody lub rodzaje odpadów, a także decyzje wydawane na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, jeżeli rozstrzygnięcia te odnoszą się do gospodarowania określonymi rodzajami odpadów.

Jednocześnie należy podkreślić, że wskazanie powyższych decyzji ma charakter przykładowy i służy doprecyzowaniu zakresu zastosowania przepisu przejściowego. Nie jest to natomiast zamknięty katalog, ponieważ decyzje odwołujące się do kodów i rodzajów odpadów mogą być wydawane na podstawie przepisów różnych ustaw. Zastosowany zapis ma na celu zapewnienie spójności regulacji przejściowej i ochronę funkcjonujących w obrocie prawnym decyzji administracyjnych.

Projektowane przepisy przejściowe mają na celu uwzględnienie sytuacji, w których podmioty prowadzące działalność posługują się decyzjami administracyjnymi, w których wskazano kody oraz rodzaje odpadów zgodnie z dotychczasowym katalogiem odpadów. Wobec tego, jeżeli w decyzjach administracyjnych wydanych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, wymieniono kody wskazane w kolumnie 2 tabeli korelacji, przyjmuje się, że stanowią one również odpowiednio odniesienie do kodów wskazanych w kolumnie 1 tabeli korelacji.

Tabela korelacji ma służyć zachowaniu w mocy decyzji administracyjnych wydanych na gruncie starego katalogu odpadów, przy jednoczesnym ich dostosowaniu do nowego katalogu. Mechanizm ten ma zapobiec sytuacji, w której z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia dotychczasowe decyzje administracyjne wymagałyby natychmiastowej zmiany wyłącznie z uwagi na fakt, że przykładowo dany kod odpadu został podzielony na kilka kodów szczegółowych. Projektowane przepisy przejściowe zapewnią, że przedsiębiorca posiadający decyzje administracyjne nie straci automatycznie podstawy prawnej do prowadzenia działalności wyłącznie z powodu wydania nowego katalogu odpadów.

Zgodnie z projektowanym § 5 do odpadów niebezpiecznych wskazanych w kolumnie 1 tabeli korelacji dopiero od dnia 1 stycznia 2030 r. będą stosowane wymagania właściwe dla odpadów niebezpiecznych, pod warunkiem że kwestia ta nie została uregulowana w decyzji administracyjnej. Jeżeli istniejące decyzje zawierają szczególne warunki postępowania, magazynowania, zabezpieczeń lub innych obowiązków odpowiadających rygorom dla odpadów niebezpiecznych, postanowienia te nadal obowiązują, z uwzględnieniem ochrony praw nabytych, i przepis przejściowy ich nie dotyczy. Natomiast w przypadku, gdy decyzje takich rozwiązań nie zawierają, stosowanie wymogów właściwych dla odpadów niebezpiecznych nastąpi od dnia 1 stycznia 2030 r. Mechanizm ten należy rozumieć jako etap przejściowy: od dnia wejścia w życie nowego katalogu odpadów określony strumień odpadów będzie kwalifikowany jako odpad niebezpieczny, ale wymagania związane z gospodarowaniem odpadami niebezpiecznymi zaczną być stosowane do niego z opóźnieniem.

W projektowanym rozporządzeniu uregulowano również zasady prowadzenia ewidencji odpadów w okresie przejściowym (§ 6). Dokumenty ewidencyjne wystawiane za okres do dnia 31 grudnia 2026 r. mają być sporządzane jeszcze według kodów odpadów określonych w dotychczasowym rozporządzeniu. Rozwiązanie to ma zapewnić jednolitość ewidencji za zamknięty okres rozliczeniowy i uniknąć sytuacji, w której w obrębie jednego roku kalendarzowego część dokumentów byłaby sporządzona według starych kodów, a część według nowych.

Doprecyzowano także zakres stosowania obecnie obowiązującego katalogu odpadów do realizacji obowiązków posiadaczy odpadów dotyczących prowadzenia ewidencji odpadów oraz sprawozdawczości wynikających zarówno z u.o., jak również z ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733, z późn. zm.).

Ponadto do spraw wszczętych i niezakończonych ostateczną decyzją przed wejściem w życie projektowanego rozporządzenia stosuje się już przepisy nowego rozporządzenia (§ 7).

Oznacza to, że jeżeli organ prowadzi postępowanie dotyczące wydania decyzji administracyjnej dotyczącej gospodarki odpadami i nie wydał jeszcze decyzji ostatecznej, to powinien rozstrzygać sprawę według nowego katalogu kodów. Rozwiązanie to zapewni, że nowe decyzje wydawane już po zmianie prawa będą odpowiadały aktualnej klasyfikacji odpadów.

Wobec powyższego w sprawach wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie rozporządzenia organ powinien wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia albo doprecyzowania wniosku przez wskazanie kodów i rodzajów odpadów zgodnych z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia, z uwzględnieniem tabeli korelacji stanowiącej załącznik nr 2. Jeżeli natomiast decyzja została już wydana i doręczona stronie, organ pierwszej instancji jest nią związany od chwili doręczenia. W takim przypadku organ nie może samodzielnie zmienić doręczonej decyzji w celu dostosowania kodów odpadów do nowego katalogu. W razie potrzeby zmiany rozstrzygnięcia (uwzględniania nowego katalogu odpadów) strona może skorzystać z prawa do wniesienia odwołania. W przypadku wniesienia odwołania sprawa pozostaje niezakończona decyzją ostateczną, a zatem organ odwoławczy powinien wydać decyzję z uwzględnieniem nowego katalogu odpadów.

Od powyższego wprowadzono wyjątek w odniesieniu do spraw, o których mowa w art. 193 ust. 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (POŚ) oraz w art. 226a ust. 1 u.o. Powyższe przepisy przewidują, że do dnia 31 grudnia 2026 r. pozwolenie na wytwarzanie odpadów, zezwolenie na zbieranie odpadów albo zezwolenie na przetwarzanie odpadów nie wygasa z upływem terminu obowiązywania, jeżeli podmiot złoży wniosek o wydanie nowego pozwolenia lub zezwolenia nie później niż trzy miesiące przed upływem okresu obowiązywania dotychczasowej decyzji. Są to przepisy epizodyczne obowiązujące do 31 grudnia 2026 r. Ich celem jest utrzymanie w mocy dotychczasowych decyzji administracyjnych dotyczących gospodarki odpadami do czasu rozpatrzenia wniosku o wydanie nowych decyzji. Przepisy te zostały wprowadzone ze względu na znaczną liczbę spraw prowadzonych przez organy administracji. W związku z tym zasadne jest wprowadzenie wyjątku dla wskazanych spraw. Rozwiązanie to ograniczy ryzyko ewentualnego zaprzestania prowadzenia działalności przez podmiot po 31 grudnia 2026 r. Należy bowiem mieć na uwadze, że ważność takich decyzji została przedłużona do czasu rozpatrzenia wniosku o wydanie nowej decyzji, nie dłużej jednak niż do dnia obowiązywania art. 193 ust. 1c ustawy POŚ oraz art. 226a ust. 1 u.o., tj. do 31 grudnia 2026 r. Pozostawienie obowiązku aktualizacji wniosków w zakresie nowej klasyfikacji odpadów zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, mogłoby zwiększyć

ryzyko niewydania nowych decyzji administracyjnych jeszcze w 2026 r. Projektowany § 7 pozwoli uniknąć takiego ryzyka oraz zapewni gwarancje, że podmioty, które złożyły wnioski w terminach określonych w ustawach, nie będą ponosiły negatywnych skutków zmiany klasyfikacji odpadów w toku toczących się postępowań.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projekt aktu nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców, podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376 z 27.12.2006, str. 36).

Projekt rozporządzenia nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej.

Ze względu na charakter projektowanej regulacji, dotyczący katalogu stosowanych w ewidencji kodów odpadów, projekt podlega opiniowaniu przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST), gdyż dotyczy spraw związanych z samorządem terytorialnym, o których mowa w ustawie z dnia 6 maja 2005 r. o Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz o przedstawicielach Rzeczypospolitej Polskiej w Komitecie Regionów Unii Europejskiej (Dz. U. z 2024 r. poz. 949).

Z uwagi na zakres projektu, który dotyczy praw i interesów związków pracodawców, projekt podlega opiniowaniu przez reprezentatywne organizacje pracodawców. Jednocześnie z uwagi na zakres projektu, który nie dotyczy zadań związków zawodowych, projekt nie podlega opiniowaniu przez reprezentatywne związki zawodowe.

Projekt nie dotyczy spraw, o których mowa w art. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2026 r. poz. 836), dlatego nie podlega opiniowaniu przez Radę Dialogu Społecznego.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936), zostanie zamieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie podlega także opiniowaniu, konsultacjom ani uzgodnieniom z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 9 grudnia 2026 r. Termin ten odpowiada dacie rozpoczęcia stosowania decyzji delegowanej Komisji (UE) 2025/934 z dnia 5 marca 2025 r. zmieniającej decyzję 2000/532/WE w odniesieniu do aktualizacji wykazu odpadów w zakresie odpadów związanych z bateriami.